

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ОБІГ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ

Хромих А.Г., Посилкіна О.В.

*Національний фармацевтичний університет
Кафедра управління та економіки підприємства
61140, м. Харків, вул. А.Невського, 18, kaf.ep.nfay@rambler.ru*

Метою дослідження є ідентифікація факторів впливу на обіг фальсифікованих лікарських засобів (ФЛЗ) та визначення сучасних технологій боротьби з цим явищем для підвищення ефективності лікарського забезпечення населення в Україні.

З метою визначення факторів, які впливають на обіг ФЛЗ, проводилося анкетування. Експертами залучалися фахівці, що мають практичний досвід роботи в цій галузі – керівники та спеціалісти відділів контролю якості промислових ФК, уповноважені особи оптових ФК і аптечних установ, ЛПЗ, працівники територіальних органів Держлікслужби України та ін. Кількість експертів, що прийняла участь в анкетуванні, дорівнювала 150.

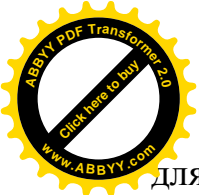
На підставі проведеного анкетування з'ясовано, що основними причинами виробництва й реалізації ФЛЗ в Україні є: неконтрольоване зростання фармацевтичного ринку; доступність сучасного обладнання, що дозволяє випускати ФЛЗ високої якості; недостатній рівень контролю за виконанням законів, що призводить до безкарності виробників ФЛЗ; висока вартість імпортованих лікарських засобів (ЛЗ), що робить вигідною реалізацію фальсифікованої фармацевтичної продукції; недостатній рівень впровадження належних фармацевтичних практик GxP, що призводить до наявності неконтрольованих виробництв та каналів збуту ФЛЗ; низький рівень захисту авторських прав, що не дозволяє задіяти для боротьби з ФЛЗ самих виробників тощо.

Результати проведеного аналізу також дозволили виділити найбільш перспективні на сучасному етапі технології захисту фармацевтичної продукції від фальсифікації:

1. RFID-технологія - дозволяє відстежувати окремі упаковки ЛЗ в партії, визначаючи їх походження за допомогою електронної реєстрації. Використання такої форми захисту сприяє надійному захисту інтегрованих фармацевтичних логістичних ланцюгів (ІФЛЛ) від проникнення ФЛЗ у всіх його ланках.

2. Двохвимірний штрих-код – це символіка, яка розроблена для кодування великого обсягу інформації. Розшифровка такого коду проводиться у двох вимірах (за горизонталлю та вертикаллю). Ця технологія доцільна для використання всіма учасниками ІФЛЛ для занесення в штрих-код докладної інформації про кожний ЛЗ. На теперішній час у фармації застосовуються наступні види двовимірних штрих-кодів: Aztec Code; Data Matrix; Maxi Code; QR код тощо.

3. Технологія НАССР, яка являє собою систему аналізу ризиків та управління критичними контрольними точками, успішно може застосовуватися

для створення безпечних умов функціонування ІФЛЛ. Метою технології НАССР є гарантія безпеки ЛЗ для кінцевих споживачів шляхом контролю над факторами ризику протягом всього ІФЛЛ.

Висновки. Отже, проблема фальсифікації ЛЗ, є однією з найбільш актуальних у фармацевтичній галузі і успіх її вирішення багато в чому залежить від наявності обґрунтованої стратегії захисту потоків фармацевтичної продукції від фальсифікату, від активності взаємодії всіх учасників ІФЛЛ і впровадження сучасних технологій захисту ІФЛЛ від проникнення ФЛЗ у всіх його ланках.